

SN: Praca w służbach łączności milicji to służba w organach bezpieczeństwa

https://www.prawo.pl/kadry/praca-w-sluzbach-laczności-milicji-to-sluzba-w-organach,508533.html?fbclid=IwAR3g-wzQ9FpaD7bGk-JA8cPgUXZAvcPkes3RzTIIyG84_p1jTC2tHMTuNkk

Katarzyna Żaczkiewicz-Zborska

Data dodania: 26.05.2021

Pracownicy wydziałów łączności milicji obywatelskiej są osobami, które pełniły służbę w organach bezpieczeństwa PRL, według ustawy lustracyjnej. Pomimo tego w indywidualnych sprawach trzeba brać pod uwagę wszystkie okoliczności w tym możliwość popełnienia błędu w oświadczeniach z uwagi na niejasność przepisów - taki jest sens uchwały siedmiu sędziów Izby Karnej Sądu Najwyższego.

Wniosek o rozstrzygnięcie problemu funkcjonariuszy PRL pełniących pracę w wydziałach łączności organów bezpieczeństwa państwa PRL, którzy ustawą zostali przeniesieni z milicji do policji złożył Rzecznik Praw Obywatelskich.

Są represje i kary dla pracowników

Problem dotyczy postępowań lustracyjnych, ale też jak wskazał przedstawiciel rzecznika, sankcją za służbę w organach bezpieczeństwa PRL płaci się zakazem zajmowania stanowisk kierowniczych. Nawet szeregowi pracownicy jako kłamcy lustracyjni są zwalniani z pracy, a ponadto obniża im się emerytury i renty. Tak było w przypadku szeregowego poborcy podatku. Takie sankcje ponoszą zatrudnieni na podstawie ustawy o sporcie i prawa łowieckiego. Nawet osoby poddające się autolustracji i oczyszczone z zarzutów pozostają na liście współpracowników SB sporządzonej przez Instytut Pamięci Narodowej.

Do Rzecznika Praw Obywatelskich kierowane były wnioski wskazujące na rozbieżności w wykładni prawa w zakresie kwalifikowania służby w Milicji Obywatelskiej pełnionej w Wydziałach Łączności Wojewódzkich Urzędów Spraw Wewnętrznych w latach 1984-1990 jako służby w organach bezpieczeństwa państwa. Rozbieżności te wystąpiły w orzecznictwie sądowym w związku z przeprowadzaną w ramach postępowania lustracyjnego oceną zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych składanych w trybie ustawy z 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 306), zwanej dalej ustawą lustracyjną.

Nie wszystkie sądy zgodziły się z uchwałą SN

Część sądów orzekających w sprawach lustracyjnych przyjmuje, że powyższe zagadnienie zostało rozstrzygnięte definitywnie w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 14 października 2015 r. (sygn. akt III UZP 8/15, OSNP z 2016 r., z. 4, poz.47) podjętej w związku z rozbieżnościami w orzecznictwie sądowym ujawnionymi na tle przeliczania wysokości świadczeń emerytalnych dla funkcjonariuszy służb mundurowych w związku z pełnieniem przez nich służby w okresie PRL. W uchwale tej **Sąd Najwyższy stwierdził, że osoba, która pełniła w latach 1984-1990 służbę w Zarządzie Łączności Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Wydziałach Łączności Wojewódzkich Urzędów Spraw Wewnętrznych, jest osobą, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa** (w rozumieniu art. 15b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy w związku z art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy lustracyjnej).

Pogląd powyższy został w pełni zaaprobowany m. in. w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie czy w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Łodzi. Jednak nie wszystkie sądy podzielały ten pogląd wynikający z uchwały 7 sędziów Izby Pracy.

SN podtrzymuje definicję

Sąd Najwyższy w Izbie Karnej nie zgodził się ze stanowiskiem rzecznika, iż należy pracowników łączności wykluczyć z grona funkcjonariuszy państwa

totalitarnego z powodu kolejnych zmian w ustawach, redefiniujących tę służbę, zwłaszcza w kontekście ustawy emerytalnej.

SN podjął uchwałę stanowiącą, że **pracownicy wydziałów łączności milicji obywatelskiej są osobami, które pełniły służbę w organach bezpieczeństwa PRL, według ustawy lustracyjnej.** Pomimo tego w indywidualnych sprawach trzeba brać pod uwagę wszystkie okoliczności w tym możliwość popełnienia błędu w oświadczeniach z uwagi na niejasność przepisu.

Jak wyjaśniał sędzia sprawozdawca prof. Włodzimierz Wróbel, postępowanie lustracyjne ma charakter represyjny i w razie stwierdzenia fałszywego oświadczenia - można pozbawić człowieka funkcji. **Dlatego, że praca w organach bezpieczeństwa PRL jest oceniana negatywnie. Jednak zawilość przepisów ustawy sprawia, że w konkretnych przypadkach błąd interpretacyjny nie może być przez sądy odczytywany na niekorzyść -** zaznaczył sędzia.

Sygnatura akt I KZP 12/20, uchwała 7 sędziów Izby Karnej SN
z 26 maja 2021 r.

Autor:
Katarzyna Żaczkiewicz-Zborska